

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTOR SAM

Sara Dahlgren/ Lena Kjellson

STADSBYGGNADSNÄMNDEN

2020-04-21

VA-enheten

Upphandling avseende avläsning, debitering och uppföljning av bruksavgifter för vatten- och avlopp

Sammanfattning

Uppdraget avläsning, debitering och uppföljning av bruksavgifter för vatten och avlopp upphandlades under år 2000, då Roslagsvatten AB lämnade vinnande anbud. Täby kommun gick in som delägare i bolaget för att säkerställa att lokaliseringsprincipen tillämpades på rätt sätt. I dagsläget är Täby kommun delägare i Roslagsvatten AB med en ägarandel om 1,1 % och ett aktieinnehav på 600 av bolagets aktier.

Sedan år 2000 har flera avtal tecknas mellan Täby kommun och Roslagsvatten AB. Nu gällande avtal upphör 31 december 2021. Under avtalsperioden har ändringar av kommunallagen (KL) och lagen om offentlig upphandling (LOU) skett som inneburit att uppdraget från och med 1 januari 2022 inte kan avropas direkt från Roslagsvatten AB.

Det finns två sätt att ersätta tjänsten, genom att genomföra en upphandling enligt LOU eller genom att ta över uppdraget i egen regi. VA-enheten gör bedömningen att tjänsten bör upphandlas.

Österåkers och Vaxholms kommuner har förbundit sig att återköpa Täby kommuns aktier om samarbetsavtalet med Roslagsvatten AB sägs upp. Frågan om återköp och aktiernas värde bör hanteras parallellt med upphandlingen.

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att ge i uppdrag åt samhällsutvecklingschefen att godkänna förfrågningsunderlaget för upphandling av leverantör för avläsning, debitering och uppföljning av bruksavgifter för vatten- och avlopp.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att ge i uppdrag åt samhällsutvecklingschefen att anta leverantör, teckna avtal, samt om nödvändigt fatta beslut att avbryta upphandlingen.
3. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att ge i uppdrag åt samhällsutvecklingschefen att utreda förutsättningarna och ta fram handlingsplan för kommunens aktieinnehav i Roslagsvatten AB.

Ärendet

Under många år skötte Täby Energi avläsning och debitering av VA-avgifter åt kommunen. När Täby Energi såldes till Birka Energi sades avtalet upp. Dåvarande avtal gällde till och med den 31 december 2000. Att på nytt lämna ut uppdraget på entreprenad bedömdes mer ekonomiskt fördelaktigt än att utföra tjänsten i egen regi. Under våren 2000 skedde därför en upphandling av rubricerat uppdrag. Efter utvärdering gjordes bedömningen att endast Roslagsvatten AB uppfyllde alla krav. Miljö- och byggnämnden antog Roslagsvatten som leverantör den 13 juni 2000. Ett avtal tecknades med Roslagsvatten, som då hade Österåkers och Vaxholms kommuner som ägare.

Roslagsvattens ägarkommuner föreslog att Täby kommun gick in som delägare i bolaget för att säkerställa att kommunallagens lokaliseringsprincip tillämpades på rätt sätt. Täby kommun förvärvade 600 av bolagets 30 000 aktier enligt beslut i kommunfullmäktige den 23 november 2000 och fick därmed 2 % ägarandel. Ägarandelen har därefter sjunkit till 1,1 % då fler kommuner kommit att ingå i Roslagsvatten.

Österåkers och Vaxholms kommuner äger enligt avtal rätt att återköpa aktierna om samarbetet sägs upp och kommunerna förbinder sig att återköpa aktierna om avtalet om avläsning och debitering upphör. Priset vid ett återköp baseras på bolagets substansvärde beräknat enligt samma principer som vid förvärvet. Frågan om återköp och aktiernas värde bör hanteras parallellt med en ny upphandling enligt LOU.

Nya avtal har skrivits mellan Täby kommun och Roslagsvatten sedan den 1 januari 2001. Nuvarande avtal gällde under 5 år från den 1 januari 2015, med möjlighet att förlängas ytterligare 2 år. Ingen omförhandling har skett varför avtalet förlängts med 2 år till den 31 december 2021. Nu gällande uppdrag avser avläsning, debitering och uppföljning av VA-avgifter för cirka 14 200 abonnenter.

Under avtalsperioden har ändringar av kommunallagen (KL) och lagen om offentlig upphandling (LOU) skett som inneburit att uppdraget om avläsning, debitering och uppföljning av bruksavgifter för vatten och avlopp från och med 1 januari 2022 inte kan avropas direkt från Roslagsvatten AB.

Det finns nu två möjliga handlingsalternativ. Det ena är att från 1 januari 2021, i enlighet med LOU, upphandla uppdraget att avläsa, debitera och följa upp bruksavgifter för vatten och avlopp. Arbetet med att specificera uppdraget bör ske under våren och upphandling under hösten 2020. Det ger tid för en eventuell överprövning av upphandlingen under våren 2021. Skulle Roslagsvatten inte lämna vinnande anbud kan överlämning mellan Roslagsvatten, kommunen och den upphandlade nya leverantören ske under hösten 2021.

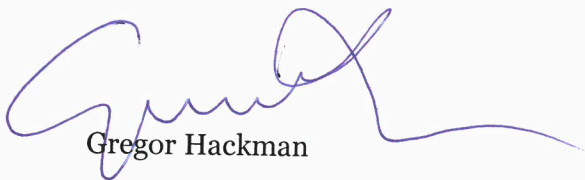
Det andra handlingsalternativet är att ta över arbetsuppgiften i egen regi. I detta fall måste arbetsuppgifterna kartläggas och personal med erfarenhet av VA-debitering rekryteras. Att ta över arbetsuppgifterna i egen regi bedöms kräva nyanställning av minst två personer. En rekrytering bör genomföras i början av året och ytterligare en under hösten 2021. Vidare

behöver ett administrativt system för debitering upphandlas. Under hösten 2021 kan sedan arbetet med överlämning mellan Roslagsvatten och kommunen ske. Att rekrytera dessa nyckelkompetenser bedöms som svårt utifrån VA-enhetens erfarenhet. Vidare bedöms alternativet som mer kostsamt än att upphandla tjänsten varför det första alternativet förordas.

Ekonomiska aspekter

En upphandling av uppdraget i enlighet med LOU kan innebära att uppdraget blir dyrare än gällande avtal. Skulle upphandlingen resultera i en ny leverantör kan överlämningen från Roslagsvatten till den nya leverantören även innebära anpassningskostnader beroende av anbudets förutsättningar. Erfarenheter från en liknande upphandling hos grannkommun antyder dock att uppdraget inte behöver bli dyrare och att anpassningskostnaderna är begränsade.

Då verksamheten är taxefinansierad bedöms eventuella fördyringar kunna hanteras inom ramen för brukningstaxan.

Gregor Hackman

Samhällsutvecklingschef

Sara Dahlgren

VA-chef